

Овај текст представља одговор на текстове двојице професора – Зорана Ћирјаковића и Марија Калика. 05. априла 2019., Зоран Ћирјаковић је објавио текст [„Шта мора разумети српска левица?“](#) са

главном тезом да ће „левица у Србији“ имати „веће шансе“ уколико „Што више буде српска и што више буде уважавала православље, као духовну и животну снагу народа“. 18. априла, Марио Калик је објавио одговор на Ћирјаковићев текст, под називом [„Одговор Зорану Ћирјаковићу – једини избор левице су социјализам и патриотизам“](#) где се једина „алтернатива“ у погледу националног и државног питања, како аутор каже, налази „не у национализму, звао се он 'левичарски' или 'социјалистички', већ у патриотизму.“ Тиме се национализам опет провлачи као једина идеолошка опција за левицу, а криви се њено наводно слепило на државу и нацију. Намера овог текста је да истакне празнине и контрадикције у Ћирјаковићевој и Каликовој аргументацији, као и политичке проблеме које њихове тактике стварају. Ово је битно пошто та дебата није изоловани случај на левици, већ представља део читаве једне тенденције у друштвеним наукама која има своје историјске претходнике (бивши праксисовци попут Михајло Марковића и његове

[подршке Милошевићу](#)

, нпр.[1], те увелико познати интелектуалци попут Добрице Ћосића, али

[и неких данашњих професора](#)

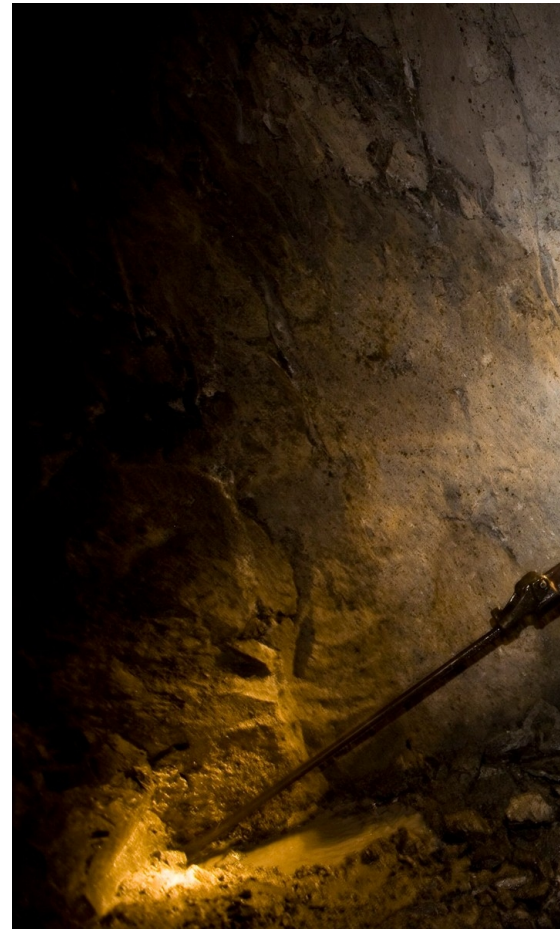
београдског Универзитета), али и савремене адвокате. Каликови и Ћирјаковићеви аргументи у том смислу нису нови, али пружају добру основу да се отворено и систематизовано контрира таквим струјама кроз њихову дебатну.

То ће се овде урадити кроз 6 тачака:

Ад. 1: Патриотизам vs национализам. Овако Марио Калик закључује своју критику Ћирјаковића: „Битне разлике између ова два појма и друштвено-историјске праксе нису свесни а(нти)национални „левичари“, али по свој прилици, ни Ћирјаковић. И једни и други изједначавају национализам и патриотизам, једино што их први гледају као нешто негативно, а Ћирјаковић као позитивно. [...] је у томе што патриота примарно заступа и брани државу (отаџбину) у којој је рођен, пре свега од спољашњих агресора и окупатора, и њихових унутрашњих помагача, док националиста примарно заступа и брани свој етнос (нацију)“. Међутим, без обзира на ову шминку и све нијансе, Калик са Ћирјаковићем дели исти приступ. Поред тога што подмеће Ћирјаковићу етницизам, е да би оправдао свој „мирољубиви“ патриотизам, он понавља апсолутно исту логику која спада и Ћирјаковића. За обојицу је нација спас и уточиште последње и „праве“ опозиције великом светском анти-српству којег спомињу обојица. Разлика међу њима је у

Пише: Александар Матковић
понедељак, 17 јун 2019 21:21

нијансама – нијансама национализма: или Каликов „патриотизам“ или Ћирјаковићев „етно-национализам“.

Ово су, изгледа, решења за левицу. Дошло је време да, изгледа, сви напакон предахнемо и одморимо, и то не само срби (Калик је ту мало благонаклонији од Ћирјаковића) већ и све мањине (које би у Ћирјаковићевом свету дуговале захвалност Калику). Проблеми ће нестати и све ће бити у реду, али само ако изговориш „патриотизам!“ – те магичне речи решавају све: тиме се спину сви греси етницизма и све мањине и већине се уједињују у једну општу љубав према држави. Зато је време да се одморимо и опустимо, јер се овај ауторски двојац потрудио и нашао решење за толике проблеме левице: једини задатак левице да свакога научи да „воли“ своју нацију, а да не „мрзи“ остале: са таквом шминком Калик „исправља“ Ћирјаковићеву левицу која би да следи и десницу и српску државу уз сву припадајућу јој бирократију, као да је њој баш стало до тога да ли је неко воли „патриотистички“ или је воли на „националистички“ начин. Као да нација није служила и не служи том истом „империјализму“ којег обојица аутора истовремено нападају! Као да држава има само идеолошку функцију каквом је они замишљају. Као да држава не постоји материјално и као да национална држава никада није играла улогу у светској економији. Примера ради, уводећи разлике у ценама рада широм света и обезбеђујући услове за транснационални проток капитала – тзв. „стране инвестиције“ или аутсорсовање производње. Као да се одатле већ не могу извести толики проблеми са имигрантима и мањинама који ремете управо ту функцију и

Пише: Александар Матковић
понедељак, 17 јун 2019 21:21

као да је све то само идеолошки проблем који се једним потезом Ћирјаковићеве мисаоне „оштрице“ може одвојити од властите егзистенције – и тако (уз Каликову „бритку“ критику) употребити баш у оном смислу у којем то ова двојица аутора желе. Такве апстракције, на сву срећу, постоје само у њиховим главама.

Ад. 2. Национализам и неолиберализам. У стварности, њима измиче економска функција национализма, а због тога поготово и данашњи спој национализма и неолиберализма (који кроз историјски ревизионизам – уставом загарантован, притом – гледа да се укотви у пост-југословенској држави и тиме оправда привредне политике које су изграђене на разарању некадашњих друштвених структура). Радничко самоуправљање је било њихова прва жртва, а по тој линији се нападају радници и данас: погледајте само данашње вапаје и „патриотске“ захтеве министара радницима да прихвате ниже цене рада из „љубави према Србији“ и сличне тактике власти које су штрајкови радника 2017. апсолутно заобишли. Вредно је сетити се ове епизоде: те године је протествовало више десетина хиљада радника и дословно није било никакве реакције на покушај „националног“ умиравања. Док су италијански синдикати ЦГИЛ и ФИОМ, иначе у дугогодишњем клинчу с менаџерима Фијата, слали писма подршке крагујевачким радницима, српски министри су испрва константно медијски нападали штрајкаче. Премијерка Ана Брнабић непрестано је понављала да Србија сваки дан губи на БДП-у због штрајка колико и на извозу (иначе нетачно, с обзиром на то да профит не иде Републици Србији него Фијату), призивала скривене политичке силе иза штрајкача и, уз министра привреде Горана Кнежевића, упозоравала да ће се производња преселити у Пољску. Министар рада Зоран Ћорђевић остаће упамћен по искреној и емотивној молби запосленима у Фијату да „покажу мало љубави према Србији у својим захтевима“[2]. Овај исти аргумент понављају и Ћирјаковић и Калик: као да одјекују све што сиротом министру привреде није успело: „амор Србија“ им је изгледа једини принцип који се представља као једино решење за све проблеме икада.

Пише: Александар Матковић
понедељак, 17 јун 2019 21:21

Пише: Александар Матковић
понедељак, 17 јун 2019 21:21

„Српска левица“ и национализам - шест одговора Ђирјаковићу и Калику

Пише: Александар Матковић
понедељак, 17 јун 2019 21:21

